

15 Voorlichting bij doorlichting

Op <http://www.onderwijsinspectie.be/doorlichten> vindt men de meest accurate informatie.

15.1 De wezenlijke vragen

- In welke mate leeft er binnen de school een breed gedragen visie op onderwijskwaliteit?
- Hoe wordt die vertaald naar de klaspraktijk?
- Hoe evalueert de school de effecten van deze praktijk?
- Tot welke bijsturing leidt deze evaluatie: welke maatregelen worden genomen om de onderwijskwaliteit te waarborgen of te verhogen?

15.2 Twee types onderzoeken

Elke doorlichting bestaat uit twee types onderzoeken:

- 1) Het systeemonderzoek omvat:
 - De kwaliteitsontwikkeling (= beleid + organisatie + kwaliteitszorg)
 - Beleid en kwaliteitszorg i.v.m. risicobeheersing BVH ('Bewoonbaarheid – Veiligheid – Hygiëne')
- 2) Het substantief onderzoek omvat:
 - Onderwijsleerpraktijk (klaspraktijk)
 - Kwaliteitsgebied op schoolniveau, geselecteerd uit de volgende vier:
 - Leerlingenbegeleiding
 - Omgaan met diversiteit
 - Personeelsbeleid en professionalisering
 - Rapportering en oriëntering
 - Aftoetsen van de kwaliteit van BVH ('Bewoonbaarheid – Veiligheid – Hygiëne'), en de doeltreffendheid van het BVH-beleid

De onderzoeksvragen die bij deze twee onderzoeken horen klinken als volgt:

Onderzoeksvraag ①

In welk mate ontwikkelt de instelling haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?

Onderzoeksvraag ②

In welke mate verstrekt de instelling kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het Referentiekader voor Onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

15.3 Overzicht van een doorlichting

Dit is een illustratie voor een secundaire school. In de situatie van een basisschool komt er in het vak 'onderwijsleerpraktijk' plaats voor het geïntegreerd onderzoek in de kleuterafdeling en twee leergebieden in de lagere afdeling.

15.4 Het doorlichtingsrapport

15.4.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

6 aspecten worden onder de loep genomen

- Visie
- Onderwijskundig beleid
- Organisatieontwikkeling
- Systematische evaluatie
- Betrouwbare evaluatie
- Bijsturen en borgen

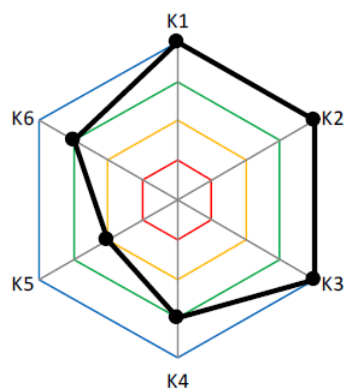
Een mogelijke uitslag wordt als volgt gerapporteerd: voor elk van de 6 aspecten wordt de school ingedeeld volgens een ontwikkelingschaal. Telkens wordt heel beknopt, bijna met standaardzinnen, het ontwikkelingsniveau omschreven.

Bv

K1. Visie

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Deze visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking en in de onderwijsleerpraktijk. De school evalueert in een open dialoog met interne medewerkers en met externe partners haar visie en stuurt ze bij waar nodig.

Het geheel van de zes beoordelingsresultaten van de zes aspecten wordt in een spinnenweb visueel voorgesteld:

In de samenvatting op het eind van het verslag komen de kleurtjes terug:

Legenda

● = beneden de verwachting ● = benadert de verwachting ● = volgens de verwachting ● = overstijgt de verwachting

2.1 In welk mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

- Visie
- Onderwijskundig beleid
- Organisatieontwikkeling
- Systematische evaluatie
- Betrouwbare evaluatie
- Bijsturen en borgen

15.4.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

Er wordt feedback gegeven omtrent één kwaliteitsgebied op schoolniveau, geselecteerd uit de volgende vier:

- Leerlingenbegeleiding
- Omgaan met diversiteit
- Personeelsbeleid en professionalisering
- Rapportering en oriëntering

Bij het online komen van deze handleiding zijn ons enkel voor het eerste en derde kwaliteitsgebied specifiekere componenten bekend, met name

Leerlingenbegeleiding

- Beeldvorming
- Passende begeleiding
- Leren en studeren
- Leerloopbaan
- Sociaal-emotionele ontplooiing
- Fysiek welzijn
- Samenwerking met het CLB op het vlak van schoolondersteuning
- Samenwerking met het CLB op het vlak van individuele leerlingenbegeleiding
- Samenwerking met leerlingen en ouders

Personeels- en professionaliseringsbeleid

- Selectie en aanwerving
- Coaching en beoordeling
- Professionalisering
- Aanvangsbegeleiding

Dan wordt ingezoomd op de onderwijsleerpraktijk: de kleuterafdeling als geïntegreerd pedagogisch werkveld, leergebieden uit de lagere afdeling of vakken in het secundair onderwijs. Daarbij horen de volgende elementen:

Onderwijsleerpraktijk

- Afstemming op het gevalideerd doelenkader
- Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod
- Positief en stimulerend leerklimaat
- Materiële leeromgeving en onderwijsorganisatie
- Feedback
- Evaluatie
- Leereffecten

Ook het beheersing van risico's op het gebied van 'bewoonbaarheid-veiligheid-hygiëne' wordt bekeken.